

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

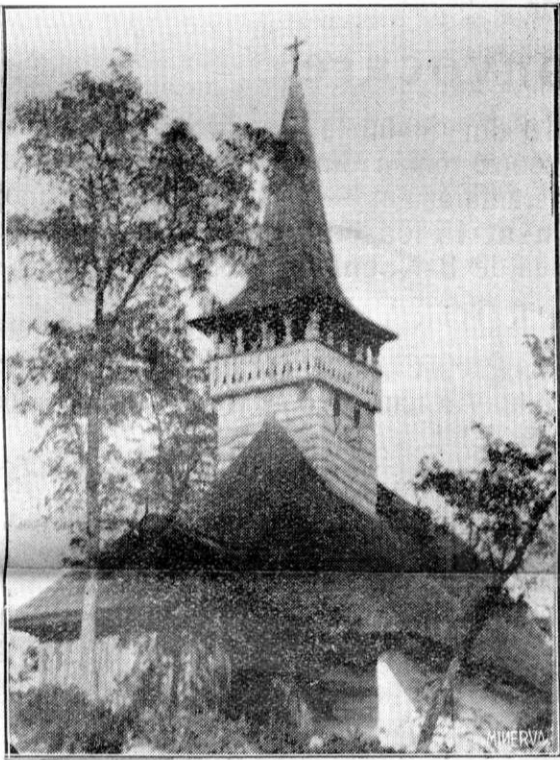
Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

O MARE SĂRBĂTOARE:

SFINȚIREA BISERICII DIN VIIȘOARA

Biserica veche

Biserica nouă din Vișoara

Zidirea bisericii.

La Înălțarea Domnului se împlinesc un an, de când dl *Dr. Ion Vescan*, descinzând în comuna sa natală, Vișoara, a pus la cale, împreună cu adunarea parohială, zidirea unei noi biserici, în locul celei vechi de lemn de pe dâmbul din marginea satului.

Fonduri pentru zidire nu erau. Puținii bani adunați cu trudă îi făcuseră conversiunea. Și atunci fruntașul român *Dr. Ion Vescan*, mândru de glasul sângelui și al credinței sale strămoșești, a înțeles că el este singurul care poate da o mână de ajutor, pentruca să se proslăvească D-sa și în acest loc prin înălțarea unui locaș de închinăciune, demn de biserica noastră și de o comună de 1700 suflete. De aceea D-sa oferă din primul moment suma de 300.000 Lei, ca prim fond, în numele său, iar 50.000 Lei în numele fraților săi, pentru a se putea începe lucrările. Sătenii oferă și ei benevol suma de 138.000 Lei și cărușia necesară. Președinte al comitetului de construcție a fost ales D-Sa. Cu aceste mijloace se începe zidirea bisericii din Vișoara. Dl *Ion Vescan* caută un plan și un inginer executor în persoana dlui *Göllner*, pe care l-a

cunoscut dela construirea bisericilor din Lueriu și Idicel-pădure. În vara anului 1935, biserica este pusă sub acoperiș, în primăvara anului 1936 i se procură și înalță în turlă clopotele, se fac tencuielile, se continuă fără oprire cu pardosirea, mobilierul, ferestrele, îngrădirea, pictarea și în luna August 1936, aproape numai la un an dela începere, biserica este terminată complet și se ridică falnică și maestrasă, în piața din mijlocul comunei Vișoara. Poporul de bună voie fără nici o constrângere a contribuit cu 138.000 Lei, cu un clopot la care a mai adăugat și dl *Dr. Ion Vescan* 10.000 Lei. Celalalt clopot l-a cumpărat dl *Dr. Ion Vescan* singur și l-a închinat amintirii Corpului de Voluntari Ardeleni veniți din Rusia, al cărui ofițer a fost. În cheltuielile zidirii s'au vărsat și modestele fonduri de zidire existente la biserică, astfel că din suma de circa 1.400.000 Lei, cât a costat biserica, parohia și credincioșii au contribuit cu circa 240.000 Lei, iar cu 1.200.000 Lei dl *Dr. Ion Vescan*.

Ctitorul.

Fericit intelectualul, care a putut păstra însufletul său atâta dragoste locului său natal, și amintirii părin-

ților săi adormiți în Domnul *Ion și Ana*. Fericit creștinul în a cărui suflet sălășluște atâta dragoste față de casa Domnului. Fericit conducătorul care poate să deie astfel de pilde mărețe întregului norod, până la marginile țării. A fost convins de adevărul: credința fără fapte moartă

Primirea P. Sf. Sale de către Comitetul de construcție în frunte cu dl *Dr. Ion Vescan*.

„Nu voiu intra în cortul în care locuiesc, nu mă voiu sui în patul în care mă odihnesc, nu voiu da somn ochilor mei, nici ațipire pleoapelor mele, până nu voiu găsi un loc pentru Domnul, o locuință pentru puternicul lui *Iacob*.” Psalmlui 132, 3-5.

este. Toate acestea le-a făcut fără a-le trimbița, fără a-și crea o aureolă, numai pentru amintirea părinților săi și pentru a mulțumi lui Dumnezeu pentru tot ce ia dat bun și rău în această viață.

Iată pentruce și sărbătoarea târnosirii acestei falnice biserici a eșit din comun și a luat proporții întinse și nebanuite cu tot timpul nefavorabil ce se arăta.

În drum spre Vișoara.

Prea Sfinția Sa Domnul Episcop *Nicolae* a plecat dela Cluj Duminecă în 11 l. c. dimineața la orele 7, însoțit de părintele consilier *Dr. Sebastian Stanca* și subsemnatul. La intrarea P. Sf. Sale pe teritoriul județului Turda a fost întâmpinat de dl Prefect al județului Turda, dl deputat sinodal *Dr. Mihail Moldovan* din Turda și dl Profesor *Biji*. În dreptul parohiei *Tureni*, înființată în vara aceasta, l-a întâmpinat totalitatea parohienilor cu prapori și cu flori. P. Sf. Sa le-a rostit câteva cuvinte de creștinească îmbărbătare, continuându-și drumul spre Turda unde a fost întâmpinat, în fața catedralei mărețe, de către P. C. Protopop *Ioivan Mureșan* cu întreg poporul ovaționându-l pe noul lor Stăpân. P. Sf. Sa le-a mulțumit celor prezenți de

dragostea și devotamentul ce îl arată și după ce a vizitat catedrala s'a îndreptat spre centrul industrial *Câmpia-Turzii*, unde a vizitat noua capelă ortodoxă. Aici P. Sf. Sa a fost salutat de parohul local *Laurențiu David* prin o frumoasă cuvântare, de către preotul reformat cel romanoc-atic și cel unitar. Asupra publicului prezent a făcut foarte bună impresie această solidaritate a bisericilor, cari tind să urmeze pe *Hristos*. Aici a fost întâmpinat și de dl Pretor al plasei.

Primirea în parohie

La podul *Arieșului* P. Sfințitul a fost întâmpinat de o ceată de călăreți și

la intrarea în comuna Vișoara de antistia comunală. În dreptul bisericii reformate de credincioșii reformați în frunte cu preotul lor. Înaintea bisericii celei noi de o mare mulțime de popor în frunte cu ctitorul Dr. Ion Vescan, iar înaintea vechei biserici de preotul local Vincențiu Orăsan cu întreg clerul din protopopiatul Turda în odăjdii.

Procesiunea a pornit dela vechea biserică în frunte cu corul Academiei teologice din Cluj, condus de dl Dr. Vasile Petrașcu.

Actul sfințirii.

Cuvântarea P. S. Nicolae.

Sfințirea bisericii s'a făcut cu toată evlavie, după prescisele tipiconale. În cursul Sf. Liturghii P. Sfinția Sa a hirotonit întru ierodiacon pe monahul German Mogorean iar întru presbiter pe diaconul Vasile Pașca. Răspunsurile liturgice au fost date de corul studenților teologi.

La sfârșitul Sf. Liturghii P. Sf. Sa a ținut poporului credincios o înălțătoare cuvântare, spunând între altele: Când am uns pereții acestei biserici cu untul de lemn al bucuriei am rostit cuvintele „înnoiește-te, înnoiește-te noue Ierusalime“, în credința că la casa nouă trebuie și suflet nou. Cele două biserici din Vișoara, cea veche din deal și cea înălțătoare din piața satului, pe care o dau astăzi destinațiunii sale evanghelice, reprezintă două simboluri și două lumi.

Cea veche din deal reprezintă trecutul strămoșilor, de lungă și dârză mucenicie, de trudnice lupte duse contra dușmanilor văzuți și nevăzuți, pe cari ni i-a scos soarta în cale ca din pământ. Ea constituie desigur și semnul învingerilor noastre contra tuturor celor ce ne-au impilat și au plecat. Merită toată recunoștința noastră.

Biserica cea nouă, cu cupola și turlele ei strălucitoare, este semnul învingerii și al bucuriei obștești pentru izbânda pe care ne-a hărăzit-o

Domnul. Ea trebuie să fie sălașul bucuriilor creștine viitoare.

Ne mai învață însă această biserică și cât de mare este sămburele de creștinească iubire a omului față de Dumnezeu și față de părinți și semenii săi, pe care pot să-l sâdească părinții în inima copilului lor. Părinții dlui Dr. Ion Vescan au știut crește copilul lor în iubirea față de Dumnezeu și poruncile lui, în iubirea față de țară și semenii săi, dovada cea mai eclatantă rămâne această falnică biserică închinată de fostul senator, prefect și avocat Dr. Ion Vescan, modeștilor dar bunilor și cinstiților săi părinți Ion și Ana, pentru tot ce i-au putut da în copilăria sa sufletește și material. Dl Ion Vescan contrazice pe aceia cari susțin că la noi a perit credința. Fapta sa trebuie vestită tuturor pentru că ea iese din comun. Mulțumește ctitorului nu numai în numele său dar și în numele credincioșilor pentru jertfele făcute.

După sf. Liturghie P. Sf. Sa a uns cu untdelemn publicul prezent în majoritatea lui intelectuali din Cluj, Tg.-Murăș, Turda și Câmpia-Turzii.

Rar am văzut atâția intelectuali la o sfințire de biserică, veniți din mari depărtări. Ei au umplut biserica așa că credincioșii de baștină numai la sfârșit au putut intra în ea.

Banchetul.

După serviciul divin a avut loc un banchet pentru 200 persoane în școala de stat.

La banchet P. Sf. Sa a închinat pentru sănătatea M. Sale Regelui Carol II-lea reprezentantul tuturor aspirațiilor noastre românești. Întreagă sala, în picioare a ovaționat îndelung și cu căldură pe iubitul său Suveran.

Pentru P. Sfinția Sa a toastat dl Dr. Ion Papp președintele Curții de Apel din Cluj, alt ctitor de așezăminte bisericesti, dorindu-i putere de muncă pentru a readuce în sânul poporului credința dumnezeiască. Iar în calitatea mea de ortac de pribegie

prin Rusia și Moldova din vremea bejeniei, și ca unul care am fost prezent la actele întreprinse de dl Dr. Ion Vescan pentru ridicarea acestei biserici am căutat să dau o palidă i-coană a sufletului comunicativ al acestui înfăptuitor, pe oricare țărâm a fost chemat să lucreze, în front, în administrație și în biserică.

Dl Iuliu Maniu, pentru a pecetlui prietenia sa cu ctitorul, a donat însuși un clopot bisericii din Vișoara și a asistat la însuși actul sfințirii.

Sume mai însemnate au mai donat pentru această biserică dl inginer Floașiu, țărani Rus Mihai și Muresan Ion.

După terminarea banchetului P.

Sf. Sa s'a întors la Cluj, lăsând corul teologilor să înveselească cu cântecetele sale obștea adunată din împrejurimi.

Iar noi, cei cari am plecat ne-am adus aminte pe drum de șirul nesfârșit al ctitorilor ortodocși, cari au știut să jertfească zidind poporului robotitor câte un locaș de închinare, pentru îndreptarea norodului, mărirea lui Dumnezeu, și mântuirea sufletului lor. Și ei au fost un element de susținere a neamului și comorilor lui în lume, și e bine dacă lanțul lor întrerupt pe o clipă, de alte curente venite din străini, se reia. Noi avem acuma câțiva, și îi cinstim după cuviință.

Dr. VASILE SAVA

Asociația Clerului „ANDREIU ȘAGUNA“, Sibiu

Nr. 11—1936.

Convocare.

Potrivit articolului 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului — având arhierasca binecuvântare — convocăm **al 15-lea congres anual** al acestei asociații la **Turda** pe ziua de **3 Noembrie 1936**, cu următorul

PROGRAM:

1. Ora 9. Sfânta Liturghie, Chemarea Duhului sfânt și cu parastas pentru Mihai Vodă Viteazul în biserica catedrală. Predică: preot Ioan Goron din Cluj.
2. Deschiderea congresului prin președintele Asociației: Ionom stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, în sala prefecturii județului. Salutul reprezentanților autorităților și diferitelor societăți.
3. Ora 13. Masa comună.
4. Ora 15. În sala prefecturii conferința: „Ortodoxia și năcazurile ceasului de acum“ (Secte, comunism, revizionism) referent: preot Teodor Ciuruș din Rusu-Bârgăului.
5. „Importanța chemării preoțești“ (Ev. Luca, cap. 10) referent preot Gheorghe Secaș, misionarul eparhial al Sibiului.
6. Raportul general despre activitatea Asociației în ultimul an.
7. Raportul cassierului despre situația financiară a Asociației.
8. Eventuale propuneri (vor trebui anunțate biroului central al Asociației cu cel puțin 3 zile înainte de congres).

Pentru rețineri de locuințe preoții congresiști se vor adresa

FOILETON

Vindecarea demonizatului din ținutul Gergesenilor.

Luca 8, 26—39. (Matei 8, 28—34; Marcu 5, 1—20).

Activitatea Mântuitorului se desfășoară aproape exclusiv în ținuturile Palestinei locuite de iudei. E și firesc, prin revelația divină a Vechiului Testament iudeul trebuie să fie pregătit sufletește pentru primirea și înțelegerea Fiului lui Dumnezeu. Cu toate acestea evangheliștii înregistrează câteva excepții. Una dintre ele este traversarea lacului Genezaret și debarcarea în apropiere de orașul Gerasa, populat în majoritate cu păgâni. Faptul e semnificativ. Și păgânii sunt cuprinși în programul mântuirii. Și lor li se va vesti cuvântul dătător de viață, coborât din ceriuri. Și pentru ei deopotrivă se varsă sângele Mântuitorului pe cruce.

Abia debarcat pe țărmul pustiu și stâncos, Iisus este întâmpinat de un demonizat. Înfașșurarea lui e groaznică. Complect gol, cu răni adânci pe întreg corpul, răcnind ca o fiară și amenințând.

„Ce ai cu noi Iisuse, fiu al lui Dumnezeu

cel prea înalt? Pentru ce ai venit să ne muncești înainte de vreme?“ Sunt cuvintele cu cari se apropie de Domnul.

Pe apostoli i-a prins frica. Mântuitorul însă întreabă pe nenorocit? Cum te numești? I se răspunde: legiune. E rugat să nu-i arunce în iad, ci să le dea voie să intre în turma de porci, ce păștea pe țărmul mării. Ruga le-o ascultă. Nenorocitul e scăpat de stăpânirea diavolului, se liniștește — blând și umil se târește în genunchi la picioarele învingătorului.

Opera distrugătoare a duhurilor alungate se continuă prin prăvălirea turmei în mare.

Iisus nu apucă să propovăduiască Gerasenilor. Aceștia înfricați de minunea lui, care le-a produs o pagubă materială, îl roagă să le părăsească ținutul. Rămâne între ei doar amintirea prezenței lui și pilda vie a victoriei ceriului asupra iadului, binelui asupra răului, în persoana îndrăciului vindecă.

Numărul îndrăciților vindecați de Mântuitorul e destul de mare. Minunea din ținutul Gerasenilor însă este clasată ca prima din această categorie.

Nici unde puterea de stăpânire a iadului nu se exteriorizează atât de plastic în viața unui om;

nici unde micimea iadului în fața puterii divine nu iese atât de bine în relief; nici unde nu ni se dă un atât de autentic tablou al unei mulțimi posedată sufletește de puterile întunecului.

Îndrăciul gerasan, e mânat de duhurile rele în singurătatea mormintelor pustii. E crud față de sine, față de semenii. Se biciuește cu pietre până la sânge, este o spaimă pentru trecători. Cu privirile tulburi de nebun, cu răcnitul de fiară, aleargă fără a-și găsi odihna printre stânci.

Este imaginabilă o suferință mai mare în viață? Se poate asemana chiar cea mai crudă pedeapsă, cu această chinuire de fiecare clipă? Iată ce înseamnă jugul întunecului. Iată desvelirea unui colțșor din viața iadului.

Neasemănat mai crudă va fi stăpânirea celor condamnați la munca vecinică. Crudă prin intensitate, crudă prin durabilitate. A suferi tot ce închipuirea răului personificat poate iscodi, a suferi fără nădejde, a suferi în vecinicie.

Uriașă ne pare puterea diavolului activă în cel posedat. Ei i se supune fără rezerve omul în întregime. De ea se înspăimântă populația unui oraș.

Vai însă, cât e de mică în fața Mântuitorului. Cel puternic simte prezența celui atotputernic.

cel mai târziu până la 31 Octomvrie 1936 P. C. protopop Iovian Mureșan din Turda.

Membrii comitetului central se vor întruni în ședință în a-junul congresului (2 Noemvrie) ora 19. În aceeași zi la ora 20 se va ține o consfătuire intimă a membrilor Asociației.

Dnii prezenți ai secțiilor sunt rugați a-și trimite cât mai neîntârziat biroului central rapoartele. (La adresa preot Ioan Bânda, Roșia, județul Sibiu).

Icon. stavr. **Dr. Gh. Ciuhandu**
prezident.

Preot Ioan Bânda
secretar general.

INFORMAȚIUNI

Pastorală anticomunistă. *Episcopatul Mitropoliei ardelene, călăuzit de grija cea mare a păstoririi sufletelor, atât de expuse astăzi curentelor subversive, ce bântue prin atâtea țări, a întocmit o frumoasă scrisoare pastorală, prin care arată toate primejdiile comunismului. Mărturisim, că lectura ei este o mare bucurie spirituală, grație înțelepciunii și inspirației ce o domină dela un capăt la altul. Ținută la o mare înălțime creștină ea exprimă doctrina Bisericii noastre față de rădăcirea comunistă, pe care o spulberă cu o argumentație caldă, isvorâtă din sf. Scriptură și sf. Tradițiune. Clerul nostru va găsi în ea idei minunate pentru o serie de predici, menite să lămurească pe credincioși asupra unui pericol de moarte, ce se abate peste țări și neamuri. De altfel ziarele au reproduș integral sau în parte această pastorală, subliniind importanța ei extraordinară.*

Desbaterile Sf. Sinod. Ședința de toamnă a Sf. Sinod, întrunită în săptămâna trecută, a fost una din cele mai importante prin obiectele dezbătute și hotărârile ce le-au luat. I. P. S. Patriarh Miron a expus rezultatele călătoriei din Anglia, și primirea impresionantă ce i s'a făcut acolo de Biserica anglicană. I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a elogiât în cuvinte entusiaste pe șeful suprem al ortodoxiei.

S'a hotărât: să se ceară Ministerului de Culte posturi noi de misionari pentru toate eparhiile, cărțile

de slujbă se vor tipări numai la Tipografia cărților bisericești, spre a se asigura unitatea de doctrină și de limbă, la parohiile vacante vor fi preferiți preoții extrabugetari. Sf. Sinod s'a ocupat pe larg și de agitațiile stilstice, luând act de măsurile guvernului, și hotărând ca monahii și monahiile agitatoare să fie internate în locuri retrase la schituri, unde să se pocăiască, sub o supraveghere aspră. Deasemenea s'a interzis intrarea în țară a călugărilor dela Athos, dovediți că răspândeau răsvrătirea contra calendarului îndreptat. Faimosul instigator Climovici din Basarabia va fi expulzat din țară, după ce-și va fi ispășit pedeapsa în închisoare.

Constatându-se cu bucurie, că ediția întâia a Sfintei Scripturi eșită de curând s'a epuizat, s'a hotărât să se tipărească o nouă ediție sub îngrijirea consiliului central bisericesc. Sperăm, că aceasta va avea un preț popular, spre a fi răspândită în clasele de jos, cum și printre intelectualii săraci.

Vicari noi. Sf. Sinod a numit doi vicari noi, unul pentru Patriarhie în persoana pâr. Ion Mihălcescu prof. univ. și fost decan al Fac. de teol. din București, iar al doilea pentru mitropolia Moldovei în persoana pâr. arhim. Valeriu Moglan. Nu ne îndoim, că noii Vicari, binecunoscuți prin activitatea ce au dezvoltat, vor fi aceiaș devotați și meritoși slujitori ai Bisericii în posturile de mare răspundere, la care au fost chemați cu atâtea legiime speranțe.

O revelație. În seria de articole publicate în ziarul „Universul” despre „Sfinții unguri” din România, dl Onisifor Ghibu comunică un fapt senzațional. Liturghierul maghiar-latin din 1932, care cuprinde o serie de sfinți „unguri” (sf. Ștefan, sf. Ladislau, sf. Emeric, sf. Elisabeta etc.) a fost retras din circulație la ordinul Papei. S'a tipărit o nouă ediție, eșită de curând, în care nu mai figurează nici unul din sfinții pomeniți. Din cauza aceasta zice dl Ghibu — indignarea unguirilor catolici ardeleni împotriva Papei, care i-a tradat este la culme, și urmarea poate fi trecerea lor la Reformați.

Noi credem, că se mai gândesc până atunci.

Sărbătorirea dlui Stelian Popescu. Duminecă în 11 I. c. a avut loc la Arenele Romane din București sărbătorirea activității de 20 ani a dlui Stelian Popescu în fruncea ziarului Universal. A fost o splendidă afirmare a solidarității românești în jurul ideii naționale, reprezentată de un luptător însuflețit și de un ziar neînfriecat. Au participat mii de români din toate clasele sociale în frunte cu Ierarhii Bisericii, cari îndemnați numai de glasul conștiinței lor curate, au ținut să-și manifesteze sentimentele lor de iubire pentru cea mai populară tribună a neamului. S'au rostit număroase cuvântări omagiale printre cari remarcăm pe a I. P. S. Patriarh Miron, inițiatorul festivității, dl Octavian Goga, I. Găvăneșcu, Marin Ștefănciuc, general I. Popovici, Onisifor Ghibu, Petre Partenie în numele Asociației generale a clerului, D. Toni, Stancu Brădișteanu, Nichifor Crainic, St. Tătărescu, D. R. Ioanișescu, D. Marmeliuc, Gh. Pântea etc. Tuturora le-a răspuns dl Stelian Popescu într'o cuvântare înălțătoare, rezumând crezul sfânt ce l-a călăuzit în activitatea sa, și care este gloria Patriei prin virtuțile neamului românesc. **Universul a contribuit enorm la redeschimbarea conștiinței naționale, la întărirea credinței străbune, oț-**

lind voințele în datoria supremă de a apăra hoțarele împotriva dușmanilor și de a face peste orice greutate, ca România să fie a Românilor. A fost o manifestație națională covârșitoare, care a dat sufletului românesc avânturi noi în lupta lui aprigă pentru marile idealuri de existență și glorie.

Expoziție religioasă la Arad. Deodată cu congresul general al „Frăției ortodoxe române”, ce va avea loc la Arad în zilele de 24, 25 și 26 Octomvrie, se va inaugura în Palatul Cultural și un Muzeu de artă bisericească, cu obiecte vechi ștrânse din diferite părți. Va fi un frumos îndemn pentru participanți, de a cunoaște arta noastră religioasă, și a contribui la salvarea ei sub scutul Episcopiiilor.

Preocupări bisericești. Noul secretar general dela Culte, pâr. V. Partenie a rostit cu prilejul instalării sale, o cuvântare semnificativă. Relevând datoria Statului de a da o ocrotire mai dreaptă Bisericii dominante, cruțându-i umilirile materiale din anii trecuți, a relevat și două chestiuni sensibile. Una privind raporturile Bisericii noastre cu Statul, cari nu se pot baza pe un autonomism neastâmpărat, căci ele ar duce la separație, profund dăunătoare ambelor așezăminte. Ministerul trebuie să fie organ de control și de temperare a tendințelor separatiste și dezagregante. Altă chestiune este aceea a modificării legii bisericești, despre care crede că va putea fi dusă la îndeplinire.

Se știe, că în aceste două chestiuni fundamentale Biserica ardeleană are un punct de vedere propriu, la care nu poate renunța.

Cinstirea unui preot. Popasurile în activitatea omului sunt întăritoare, asemenea călătorului oboșit de drum. Un astfel de popas a fost și sărbătorirea pr. Aug. Pop din Mijlocenii-Bârgăului. În 20 Sept. 1936 împlinind 10 ani de rodnică activitate și poporul, alături de prietini, a

Ce lamentabilă atitudine în cuvintele: „Doamne nu ne alunga în adânc, ci lasă-ne să intrăm în turma de porci.” Victoriousul în lupta cu omul incapabil de rezistență, cere milă aceluia care deplânge soarta omului căzut.

Iadul e incapabil să dispute ceriului stăpânirea pământului. Sprijinul ceriului înseamnă siguranța expulzării absolute a iadului din lume. Prezența Mântuitorului este salvarea îndrăcitului în genunchiat la picioarele lui.

Poate fi o mai mare mângâiere pentru omeneala dornică de mântuire? Mai poate cineva căuta alt ajutor împotriva răului, decât pe Mântuitorul? Se mai poate cineva îndoi de reușită în tendința spre supremul ideal având alături pe Hristos?

S'ar părea că cel puternic se lasă înșelat de ruga diavolului. Îi permite intrarea în nenorocitele dobitoace, cauzând pagube însemnate gerasenilor. Înțelepciunea omenească astfel judecă faptele. Dimpotrivă după planul înțelepciunii divine, se salvează un om dela pieire, se pedepsește iadul, se dă un avertisment unei mulțimi prinse în rețeaua diavolului, se reliefează marele pericol al înstăpânirii lui în sufletele omenești.

Prin prăbușirea turmei în adânc se alarmează

locuitorii orașului. Vin la Iisus. Văd în genunchi la picioarele lui pe semenul lor, de care le era teamă. Le pot convinge de marea minune petrecută. Nici unul nu-i mulțumește. Nici unul nu se bucură de salvarea unui suflet, și privesc încrunțați, îi cer să părăsească ținutul, îi poruncesc amenințatori. Sufletul le este la pierdere materială. Ce prilej de desvelirea simțimentelor lor. Inconștienți dau examenul vieții. Rezultatul mârșește pe Mântuitorul. Îi părăsește plângându-le de milă. N'a găsit dorul după lumina divină. Cuvântul lui n'ar fi înțeles. Se lasă o muștrare, permanentă, e prezența celui salvat în mijlocul lor.

Cetățenii geraseni sunt oglinda milioanelor de oameni îndrăciți sufletește, străini năzuințelor superioare, reclamate de ființa adâncă a sufletului uman. Sunt prototipul nostru, celor câți ne fărâmițăm viața în preocupări mărunte de ordin material. Celor câți confundăm idealul vecinic cu onoruri temporale, bunuri trecătoare, plăceri materiale. Celor câți ne complacem a gusta fără scrupule din tot ceea ce Pământul ne oferă. Celor lipsiți de conștiința unei meniri superioare, unor străduințe de spiritualizare a vieții, unei pregătiri îmbinate cu jertfe pentru viața de mâne. Toți câți lipsiți de pu-

terea rezistenței, târați de curentul vremii ne lăsăm amăgiți de promisiunile păcatului, stricând natura noastră, până la totala înrăire, până la definitiva supunere puterii stăpânitoare a iadului.

După clasicul avertisment dat gerasenilor, putem noi lăsa pe Hristos să plece dintre noi fără a-i cere sprijinul, fără a ne pune sub ocrotirea lui în fața puterii diavolului? Ne mai putem înșela asupra valorii vieții? Mai putem râvni o zi de plăceri de îndoelnică calitate, în schimbul unei vecinicii de fericire? Mai putem promova interesele răului în lume, care aduce numai suferințe? Nu. Să nu fie. E irațional, a nebunie, e crimă față de noi înșine.

Precum îndrăcitul salvat dela pieire, a îngenunchiat recunoscător la picioarele Mântuitorului, astfel și noi să alergăm la El, să-i cerem sprijinul, să ne supunem voinței lui, să fim o oaste conștientă ce luptă pentru triumful binelui, și încătușarea puterilor întunerecului, în adâncurile iadului, să fim „gerasenii cari îl roagă pe Iisus să-i învețe, să-i vindece de neputințele trupesti și sufletești.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Cețiți și răspândiți „Viața Ilustrată”

CONGRESUL FRĂȚIEI ORTODOXE ROMÂNE

Comitetul Central — având binecuvântarea arhierescă — invită pe membrii asociației cum și pe toți bunii ortodocși la

al III-lea congres general,

care va avea loc la Arad, în zilele de 24, 25 și 26 Octombrie 1936, în Palatul Cultural, cu următorul

PROGRAM:

Ziua de 24 Octombrie.

Ora 7 p. m. a) Slujba privegherii și b) mărturisirea membrilor.
Ora 9 p. m. Ședința Consiliului general al asociației în localul Primăriei.

Ziua de 25 Octombrie.

Ora 9 a. m. a) Liturghie arhierescă în Catedrală cu chemarea Duhului Sfânt.
b) Cuminecarea membrilor.
Ora 11 a. m. Deschiderea Congresului general în Palatul Cultural.
a) Cuvântarea Președintelui.
b) Cuvântul I. P. S. Ierarhi.
c) Salutul autorităților, al asociațiilor religioase și culturale românești.

Ora 1 p. m. Masă frățească.

Ora 4 p. m. Ceremonia sfințirii crucii dela mormântul lui Vasile Goldiș.

Ora 6 p. m. Conferința dlui Nichifor Crainic: „Ortodoxia, concepția noastră de viață” — în Palatul Cultural.

Ora 9 p. m. Concert religios dat de corurile din Arad în Teatrul orașului cu concursul maestrului N. Folescu dela Opera din București.

Ziua de 26 Octombrie.

Ora 9¹/₂ dim. Liturghie arhierescă în Catedrală.

Ora 11¹/₂ dim. Ședința II. a Congresului general.

- Raportul secretarului general.
- Modificarea art. 22 din Statute.
- Propuneri eventuale (ce trebuie prezentate în scris comitetului central cu 8 zile înainte de Congres).
- Votarea Motiunii.
- Închiderea Congresului.

În vederea actului solemn al împărtășirii cu sf. taină a cuminecăturii, membrii asociației sunt rugați a veni de acasă pregătiți sufletește.

Direcțiunea generală C. F. R. a fost rugată să ne acorde și de astădată reducerea de 75% pe toate liniile și la toate trenurile. Rezultatul se va publica prin ziare.

Pentru încartiruire și masa frățească, participanții se vor adresa dlui Iosif Moldovan, președintele F. O. R. Arad, strada Mețianu 16.

Cluj, la 10 Octombrie 1936.

Secretar general: I. Mateiu.

Președinte: Sextil Pușcariu.

ținut să-i arate simțămintele de stimă și bucurie.

Slujindu-se sfta Liturghie, asistența s'a adunat în curtea Școlii primare, unde a avut loc un mic „Tedeem”. În asistență am remarcat pe P. C. Adm. prot. V. Mureșan, pr. I. Suceava, T. Ciuruș, I. Buzdug, N. Cristea și I. Suci, apoi dl senator A. Bejan și dna, Dr. I. Bilț, medic primar, s. revizor I. Ianul, Dr. L. Bârsan, medic, inv. Tr. Maril, N. Moldovan, T. Platon, I. Pop, doamne și popor mult.

Sărbătorirea a culminat în clipele când preoțime, popor și diferitele asociații și organizații locale s'au prezentat cu câte un frumos cadou. Cu lacrimi în ochi pr. A. Pop și soția Rafila, au mulțumit tuturor. A urmat o frumoasă masă în casa ospitalieră a păr. A. Pop.

Ceece vrem să remarcăm cu acest prilej este, satisfacția ce-o poate simți fiecare când își face datoria. Și re-

cunoștința obștei sosește — chiar și târziu — și bucuria e mai mare. Pentru păr. A. Pop și soția această sărbătorire este o binevenită încurajare în munca de mâine, fiind siguri că vor culege răsplata cea adevărată.

Noi le dorim încă mulți ani în via Domnului, tot atât de bogați în fapte pentru binele Bisericii și al Neamului. Cor.

Problema bacalaureatului. Statisticele făcute arată că în sesiunea de toamnă au căzut 70 la sută dintre candidații înscriși la examenul de bacalaureat. Faptul a provocat legitime îngrijorări în cercurile Ministerului de Instrucțiune. De aceea s'a hotărât să se cerceteze mai de aproape cauzele acestui fenomen, revizuiuindu-se eventual programa analitică, dar luându-se și alte măsuri chemate să asigure o mai serioasă pregătire a elevilor de liceu. În adevăr profesori și părinți constată unanimitate, că organizația actuală a li-

ceului nu răspunde deloc nevoilor vremii de azi. O programă supraincercată, ce neurastenizează copiii, și o neglijare complexă a educației sufletești — iată situația actuală. Ea cere o intervenție grabnică.

O măsură bună. În acțiunea energică, pe care autoritățile de stat o duc contra agitatorilor stiliști s'a aplicat și măsura închiderii caselor de rugăciuni, improvizate prin atâtea sate. Căci ele nu erau decât locuri suspecte de întâlniri sedicioase, unde se puneau la cale tulburări și zăpăcirea țăranilor naivi de a se împotrivi Bisericii și rânduelilor ei canonice. Materialul confiscat la locuința așazișilor „preoți stiliști” a dovedit procedeele condamnabile și imoralitatea revoltătoare, la care s'au coborât. Față de asemenea elemente primejdioase energia necruțătoare a autorităților eră necesară. Nădăjduim, că și preoții vor intensifica propoveduirea lor, spre a feri în viitor poporul de asemenea sfâșieri.

Predarea religiei mozaice. Pentru a evita pe viitor inconveniente dăunătoare bunului mers al școlii, Ministerul Instrucțiunii Publice a dispus, ca religia mozaică să nu mai fie predată în sălile de curs ale școlilor de stat. Rabinii sunt îndrumați să predea acest învățământ în alte localuri. Măsura e binevenită pentru ambele părți. Va fi mai multă liniște în școli.

O întimpinare. Dl V. Călugăru dir. școlar din Aghireș ne trimite o lungă întimpinare la articolul păr. V. Fâșcu publicat în numărul din 4 I. c. al gazetei noastre. Din lipsă de spațiu nu putem tipări întimpinarea. Desprindem însă din ea confirmarea unor fapte relatate (cazul iconostasului și ducerea copiilor ortodocși la biserica unită) și negarea altora (că nu face confesionalism). Dorința noastră este să se pună capăt certelor, și respectând drepturile fiecărei biserici, conducătorii să lucreze în bună înțelegere pentru prosperitatea românilor.

Nr. 39—1936. (32) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Răzoare (Mașca), prot. Lăpuș, jud. Someș, dă în întreprindere pe cale de licitație publică minuendă zidirea bisericii ortodoxe române Sf. Arhangheli din Răzoare, conform planului și devizului aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial din Cluj sub Nr. 4706/1936, și planul sub Nr. 3404/935 și invită pe cei interesați, ca până la 15 Noembrie a. c. să-și înainteze Consiliului parohial din Răzoare ofertele în scris sigilate și închise.

Licitația se va ținea în aceeași zi (15 Noembrie 1936) la ora 3 p. m., în edificiul școlii. Parohia dă în natură antreprenorului depozitate la fața locului pe șantier, peatra, cărămida, varul ars și nisipul curat.

Concurenții vor depune deodată cu ofertele garanție în numerar sau hârtii de valoare garantate de stat 10% dela prețul devizului ce este 420 791 Lei.

Planul, devizul și condițiunile speciale de executare se pot vedea zil-

nic la oficiul parohial din Răzoare.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii, aceluia dintre ofertanți, care va prezenta mai multă garanție și soliditate, fără considerare la prețul oferit.

Epitropia nu suportă nici un fel cheltueli pentru deplasare la licitație.

Răzoare, la 30 Septembrie 1936.

Teodor Herman, Ioan Velea,
paroh-președ. I. epitrop.

Văzut: Șt. Gheție, protopop.

Nr. 552/1936 prot. (28) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Făurești, protopopiatul Cetatea-de-peatră, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post:

- Salar dela Stat.
- Sesiune parohială 1 jug. 188 stg.² și cimitirul vechiu.
- O mierță (30 litri) cucuruz nesfârmat și o zi de lucru dela fiecare casă.

4. Venitele stolare stabilite în ședința consiliului parohial din 25 Iulie a. c.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile în termen legal oficiului nostru și se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să producă act de învoire dela Prea Sfințitul Episcop.

Baia-Mare, la 7 Sept. 1936.

Oficiul protopopesic al Cetății-de-peatră în conțelegere cu consiliul parohial din Făurești.

Alexiu Latiș, protopop.

Nr. 553/1935. (29) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Plopiș, protopopiatul Cetatea-de-peatră, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post:

- Salar dela Staf.
- Locuință în natură: casă și supraedificate; folosirea grădinei delângă casă în extensiune de cca 1 jug. cad.
- Drept de pădure și pășune egal cu un drept întreg urbarial.

4. Bir în număr 35 Lei de fiecare casă, cca 90 case.

5. Stola cf. hotărârei consiliului parohial din 25 Iulie a. c.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile în termen legal oficiului nostru și se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să producă act de învoire dela Prea Sfințitul Episcop.

Baia-Mare, la 7 Sept. 1936.

Oficiul protopopesic al Cetății-de-peatră în conțelegere cu consiliul parohial din Plopiș.

Alexiu Latiș, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.